

تب و تشنج

ویژه والدین

کارگروه آموزش به بیمار بخش اطفال

کد سند Bh-Mn/Pat Edu Pam/doc-04/05

بازنگری: ۱۴۰۲

دفعات بازنگری: ۵

Www.bohlool.gmu.ac.ir

در رابطه با تشنج بهترین کار، تشخیص علت و پیشگیری از تکرار آن است.

♦ تب و تشنج در ۸٪ کودکان رخ می دهد و هر آنچه که متخصص صلاح بداند از جمله بررسی مایع نخاع و نوار مغزی به صلاح کودک است و می بایست با پزشک معالج همکاری نمود.

Www.nursetogether.com

راهنمای بالینی پرستاری کودکان

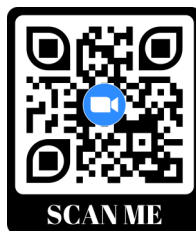
آدرس وبسایت:

Www.bohlool.gmu.ac.ir

شماره تماس: ۰۵۱۵۷۲۳۶۸۳۴ داخلی ۱۱۹۹

جهت دریافت فایل و فیلم آموزشی بارکد های زیر را با گوشی تلفن

همراه خود اسکن نمایید.

- ♦ بعد از تشنج حتما او را به نزدیک ترین مرکز درمانی منتقل کنید یا با اورژانس ۱۱۵ تماس بگیرید.
- ♦ در صورت تجویز داروی ضد تشنج توسط پزشک، داروها را به موقع مصرف کنید و فقط با صلاح دید پزشک مقدار دارو را کم و یا قطع کنید.
- ♦ در حین تشنج کودک را تنها نگذارید.
- ♦ بعد از تشنج معمولا کودک دچار خواب آلودگی می شود. هنگامی که کودک کاملاً بیدار است، طبق دستور پزشک به او داروی خوارکی برای کاهش تب بدهید. داروهای تب بر، عفونت را از بین نمی برد و باید با مراجعه به پزشک از آنتی بیوتیک مناسب برای از بین بردن عفونت در بدن اقدام کنید.
- ♦ داروهایی که پزشک معالج تجویز نموده است (تب بر، آنتی بیوتیک، ضد تشنج و...) را طبق دستور استفاده نمایید و در زمانی که تعیین شده به پزشک مراجعه کنید.

تشنج:

به صورت حملات تکرار شونده با فواصل و زمان نامعلوم، به طور کامل یا نسبی، که با تغییر یا کاهش سطح هوشیاری مشخص می شود.

علائم:

- تکان خوردن دست ها و پاها به صورت لرزش شدید
- اختلالات تنفسی
- بالا رفتن مردمک ها و سفید شدن چشم
- کاهش سطح هوشیاری
- بی اختیاری ادراری
- استفراغ
- افزایش دمای بدن
- قفل شدن فک
- خروج کف از دهان

علل:

افزایش درجه حرارت بدن (تب)، عفونت های داخل بدن (مننژیت)، تزریق واکسن (ثلاث یا پنتاوالان)، ناشناخته یا سایر علل ناشی از بیماریهای دیگر

انواع تشنج:

- تشنج های خوش خیم نوزادی
- تشنج های بدنبال تب
- صرع (تشنج های تکرار شونده یا مداوم)

تشنج های بدنبال تب:

شایع ترین نوع تشنج بوده که معمولاً در سنین ۶ ماهگی تا ۵ سالگی روی می دهد. تشنج ناشی از تب، خوش خیم بوده و عارضه ای بر جای نمی گذارد، مگر در مواردی که طول بکشد، تکرار شود یا کودک معاینه عصبی غیر طبیعی داشته باشد، که نیاز به استفاده از داروهای ضد تشنج مثل فنوباریتال یا سدیم والپروات به مدت ۳-۱ سال دارد.

تدابیر کنترلی:

در صورت تشنج ناشی از تب، معمولاً توصیه می شود تب را پایین آورده و به زیر ۳۸ درجه برسانیم.

راهنمای عملی پایین آوردن درجه حرارت

حتما نیم تا یک ساعت قبل از شروع تن شویه، طبق دستور پزشک، به کودک، استامینوفن داده شده باشید، چنانچه که با مصرف استامینوفن به تنهایی موفق به کنترل تب نشده اید، اقدام به تن شویه کنید.

چند تکه پارچه را در آب ولرم قرار داده و آن را فشار داده تا آب اضافی آنها گرفته شود، بعد روی شقیقه، دور گردن، زیر بغلها و شکم، و روی کشاله ران های کودک گذاشته و منتظر بمانید تا پارچه ها گرم شوند، بعد از ۲ تا ۳ دقیقه پارچه ها را تعویض کرده و به مدت ۱۰ الی ۱۵ دقیقه این عمل را تکرار کرده و سپس دمای بدن کودک را با ابزارهای مختلف نظیر دماسنج جیوه ای، دیجیتالی کنترل کرده و تا زمانی که درجه حرارت به ۳۸ تا ۳۸.۵ برسد تن شویه را ادامه می دهیم.

باید مراقب بود در صورت وجود لرز، خواب آلودگی یا کاهش تنفس، تن شویه را قطع کرد. چون لرز، سبب افزایش درجه حرارت بدن می شود.

برای پایین آوردن تب کودک از آب سرد استفاده نکنید.

در صورت وقوع حمله تشنجی در منزل:

- خونسردی خود را حفظ کنید.
- کودک را روی یک سطح نرم و امن قرار دهید.
- کودک را به پهلو چپ قرار داده تا از برگشتن ترشحات به حلق و ریه و خفگی جلوگیری شود.
- لباسهای تنگ کودک را بیرون آورید.
- از وارد کردن دست یا هر ماده خارجی دیگر به زور در دهان کودک به جهت ترس از خفگی و قفل شدن فک کودک خودداری کنید؛ بزاقی یا سایر مواد زائد دهان کودک را با یک پارچه نرم به آرامی تمیز کنید.
- در صورتی که قبلاً پزشک برای کودک، دارویی (مانند شیاف دیازپام) به منظور استفاده در هنگام تشنج (البته فقط به صورت مقعدی) تجویز کرده آن را با آرامش به کار ببرید.
- سعی نکنید به زور جلوی دست و پا زدن کودک را بگیرید.
- خودسرانه به کودک دارو ندهید.
- در صورت امکان پنجره ها را باز کنید تا اکسیژن بیشتری به او برسد.
- زمان شروع تشنج را بررسی کنید و توجه داشته باشید که چقدر طول می کشد.
- اطمینان حاصل کنید که کودک نفس می کشد.